

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq

UKA2020/185-imut tunngatillugu apeqqutit akineqarnerat: "Meeravissartaarneq pillugu inatsimmut aamma angajoqqaat akisussaannerat pillugu inatsimmut allannguutit arlallit Kalaallit Nunaannut atuutilernissaannik peqqussutissatut missingiummut (Meeqqamut pitsaanerususaaq, aappariit inooqatigiit meeravissartaartarnissaannut periarfissiineq, Ankestyrelsenip maalaartarfiunera il.il. meeravissartaarnermut tunngasuni aamma toqusoqarnerani angajoqqaatut oqartussaaneq il.il.) Namminersorlutik Oqartussat akuersinissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut"

10-11-2020
Suliap nr 2019 - 19749
All. id 15228602

Postboks 260
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Naqitanik nassitsigasuaat
(+299) 34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Oqaluuserisassamut Ilaqutariinnut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq
qulaajaaffigisassanik sisamanik apeqquteqarpoq. Apeqqutinut 2-mut 3-mullu
tunngatillugit akissutit Soial- og Indenrigsministeriamut piniartoqarpoq.

Apeqqut 1:

Naalakkersuisoq saqqummiussisummi immikkoortut arfernganni malittarisassat pisariinnerulissasut erseqqissaavoq, taamaaliornikkut Naaalagaaffiup Sinniisoqarfiata allaffianut nammineerluni takkutinngikkaluarluni allakkatigut akuersisinnaaneq periarfissaqartilerlugu. Meeravissartaartarnernut tamanut (ilisarismanngisamik meeravissartaarnermut, ilaquuttamik meeravissartaarnermut imaluunniit meerassarisamik meeravissartaarnermut) atuunnersoq aamma ullumikkut peruserineqartoq Rigsombudsmandip allaffianut meeravissartaartut tamarmik inuttut takkuttarnerat sulii atuunnersoq Naalakkersuisunut erseqqissaaqquneqarput?

Naalagaaffiup Sinniisoqarfiata allaffianut nammineerluni takkutinngikkaluarluni allakkatigut akuersisinnaanerup periarfissaanera meerarsiasamik meeravissartaartoqarnerani taamaallaat atuuppoq.

Meerarsiasamik meeravissartaarnermut peruserineqartumut tunngatillugu meeravissartaarnermut inatsisip angajoqqaallu akisussaassuseqarnerannut inatsisip arlalitsigut allangortitsiffiunissaanni Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortitsineq pillugu peqqussutit eqikkaaffiginerani makku atuarneqarsinnaapput:

"Meerarsiasamik meeravissartaarnermi nammineerluni takkuttarneq

Meeqqamik 18-it inorlugit ukiulimmik meeravissartaartitsinermi peqqussummi § 9 malillugu meeqqap angajoqqaavisa akuersinissaat aallaaviatigut piumasarineqarpoq. Taamatut akuersineq peqqussummi § 10 malillugu Naalagaaffiup Sinniisuanut imaluunniit oqartussamut allamut Social- og Indenrigsministerimit akuerineqarsimasumut nammineerluni takkunnikkut allakkatigut tunniunneqartussaavoq. Akuersinerup

tiguneqannginnerani angajoqqaat meeravissartaarnerup akuersinerullu inatsisitigut sunniutaat pillugit ilitserorneqarsimassapput.”,

Siunnersuut allannguutinik makkuninnga kinguneqassaaq:

”Akuersineq siunissami allakkatigut tunniunneqarsinnaalissamat angajoqqaajusup meerarsiassamik meeravissartaarnissamat akuersinermik nalunaaruteqarnissaanut tunngatillugu missingiut malittarisassanik pisariinnerulersitsisunik imaqarpoq. Taamaalilluni akuersinerup nammineq takkunnikkut tunniunneqartarnissaanut piumasaqartoqarunnaarpoq.”

Periuserineqartoq atuuttoq

Ilaqutariit meeravissartaarneranni aamma meerarsiassamik meeravissartaartoqarnerani makku inatsisitigut atuuttut Naalagaaffiup Sinniisuata nittartagaani takuneqarsinnaavoq:

”Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisua qinnuteqaammik tigusaqarpat qinnuteqartoq meeravissartaarnissaq pillugu oqaloqatigiinnissamat aggersarneqassaaq. Qinnuteqartoq Kalaallit Nunaanni najugaqarluni Nuup avataani najugaqarsimappat qinnuteqartoq meeravissartaarnissaq pillugu oqaloqatigiinnissamat politiinit aggersarneqassaaq.”

Ilaqutariit meeravissartaarnerannut aamma meerarsiassamik meeravissartaarnermut atatillugu Naalagaaffiup Sinniisoqarfiata nittartagaani atuarneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisua angajoqqaatut oqartussaassuseqartumik/-tunik oqaloqatigiinnissamat aggersaasussaasoq, tasanilu angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq/-tut meeravissartaarneq aamma akuersinerup inatsisitigut sunniutai pillugit ilitseruunneqartussaalluni/-tik, tamatumalu kingorna meeravissartaarnissamat akuersineq anguniarneqartussaalluni. Akuersineq nammineerluni Naalagaaffiup Sinniisuanut takkulluni allakkatigut tunniunneqassaaq. Pineqartoq Nuup avataani najugaqarsimappat Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisua najukkami politiinit pineqartup nammineerluni takkulluni akuersinissap tunniunnissaa siunertaralugu aggersarneqarnissaa pillugu qinnuiginnissinnaavoq. Pineqartoq Danmarkimi Savalimmiumi illoqarsimappat najugaqarsimappalluunniit Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisua akuersinerup tunniunnissaa siunertaralugu pineqartup nammineerluni takkulluni aggersarneqarnissaa pillugu naalagaaffiup ingerlatsivianut imaluunniit Savalimmiumi Naalagaaffiup Sinniisuanut takkunnissamat qinnuiginnissinnaavoq. Pineqartoq nunani allani illoqarsimappat imaluunniit sivilisunerusumik najugaqarsimappat Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisua akuersinissap tunniunnissaa siunertaralugu pineqartup nammineerluni takkulluni aggersarneqarnissaa pillugu danskit sinniisuannut qinnuiginnissinnaavoq.

Ilisimangisamik meeravissartaarnermut atatillugu takkuttoqartarnissaa pillugu piumasaqaammik takusassaqaanngilaq.

Apeqqut 2:

Meeravissartaarnermi suliani politiit, kommunit Rigsombudsmandillu akornanni suliat akisussaaffiillu qanoq agguataarneqarsimanersut nassuiaatigineqassasoq

Naalackersuisut qinnuigineqarput? Peqqussutissat missingusiaq akuerineqarneratigut taama agguasaarneq allannguuteqassava?

"Social- og Indenrigsministeria ilisimatitsivoq Kalaallit Nunaanni meeravissiartaarnissamut aalajangiinerit tamarmik Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni Sinniisuanit isumagineqartartut. Aammattaaq aalajangiinginnermi meeravissiartaarnissamik suliani paasissutissat Naalagaaffiup Sinniisuanit isumagineqartarput.

Meeravissiartaarnissamik suliat Naalagaaffiup Sinniisuanit suliarineqarnerini Kalaallit Nunaanni kommunit ikiuuttarput. Ikiuunnerit tassaasarput Naalagaaffiup Sinniisua ilaqutaanit meeravissiartaarnermut ilisimanngisamillu meeravissiartaarnermut suliani meeravissiartaarnissamik qinnuteqartoq inatsisit atuuttut naapertorlugit meeqqamik paarsaqarnissamut piumasaqaatinik naammassinnissinnaanersoq kommunalbestyrelsemut nalunaarummik piniartarpoq.

Kalaallit Nunaanni Politiit Naalagaaffiup Sinniisuata meeravissiartaarnissamut sulianik suliaqarneranut aamma immikkoortunik ataasiakkaanik ikiuuttarput. Tassaappullu:

- Meeravissiartaarnermi angajoqqaamit angajoqqaasutullu akisussaataasumit akuersinerit nalunaarutillu tunngaviatigut Naalagaaffiup Sinniisuanut nammineq ornigunnikkut tunniunneqartussaapput, politii nulli nammineq ornigunnikkut aamma tunniunneqarsinnaallutik.
- Meeqqamik aqqaneq marluleereersimasumik meeravissiartaarnermut akuersissut Naalagaaffiup Sinniisuanut nammineq ornigunnikkut tunniunneqartussaavoq, politii nulli nammineq ornigunnikkut aamma tunniunneqarsinnaalluni.
- Meeravissiartaarnissamik qinnuteqartunik oqaloqatiginninnerit Naalagaaffiup Sinniisuanit ingerlanneqartarpoq, politii nulli aamma ingerlanneqarsinnaalluni.

Meeravissiartaarneq pillugu inatsimmut aamma angajoqqaat akisussaanagerat pillugu inatsimmut allannguutit arlallit Kalaallit Nunaannut atuutilernissaannik peqqussut (meeqqamut pitsaanagerusussaq, aappariit inooqatigiit meeravissiartaarnissaannut periarfissiineq, Ankestyrelsenip maalaartarfiunera il. il. meeravissiartaarnermut tunngasuni aamma toqusqarnerani angajoqqaatut oqartussaaneq il. il.) meeravissiartaarnissamut suliani oqartussat akornanni suliassat agguataarneqarsimanerannik allannguinerimik nassataqarnaviangilaq."

Apeqqu 3:

Qitornavissiartaarnermi suliassat suliarineqarnerini piffissap atorneqartartup sivissusaa meeravissiartaariaatsillu pingasuusunut tunngatillugu tamanna assigiinngissuseqarneris Naalackersuisut paasissutissiissutigisinnaavaat?

"Social- og Indenrigsministeria apeqqummut akissutissamut atugassanik Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisuanut oqaaseqaammik piniarsimavoq, ilisimatitsissutigineqarlunilu 2020-mi ukiup sisamanut avinnerisa pingajuanni naalagaaffiup sinnisuata meeravissiartaarnermut aalajangiinissamut suliap suliarineranut piffisamik atuisimanagera imaattoq:

Meeravissiartaarnerup suussusaa:	Suliap sularineqarnerata sivissusaa:	Suliap sularineqarnissaanut piffissaliunneqartoq:
Ilisimanngisamik meeravissiartaarneq	Ullut 94-it	Ullut 90-360-it
Meerarsiamik meeravissiartaarneq	Ullut 106-it	Ullut 90-120-t
Ilaquttanit meeravissiartaarneq	Ullut 59-it	Ullut 90-120-t

Apeqqu 4

Peqqussutissat missingiusiamut Naalackersuisut allanik ilassutitut oqaaseqaatissaqarpat?

Naalackersuisut akissuteqaatip matuma sularinerani paasivaat "Eqikkaaneq uannga Meeravissiartaarneq pillugu inatsimmut aamma angajoqqaat akisussaanagerat pillugu inatsimmut allannguutit arlallit Kalaallit Nunaannut atuutilernissaannik peqqussut"-ip kalaallisoortani "aapparisaq meeraanik meeravissiartaarneq" pillugu oqaatsit eqqunngitsut atorineqarsimasut. Kalaallisut oqaatsit atorineqartut meerarsiamik meeravissiartaarnermik nassuiaapput, siunertarineqartut aapparisaq katissimasalluunniit meeraanik meerarsartaarnermut tunnganani.

"Meeravissiartaarneq pillugu inatsimmut aamma angajoqqaat akisussaanagerat pillugu inatsimmut allannguutit arlallit Kalaallit Nunaannut atuutilernissaannik peqqussutissat missingiummut Namminersorlutik Oqartussat akuersinissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut"-mi immikkoortumi "Najugaqatigiissut pillugit (meeravissiartaarneq)"-mi nassuiaanermit oqaatsit eqqortut atorineqarput.

"Meeravissiartaarneq pillugu inatsimmut aamma angajoqqaat akisussaanagerat pillugu inatsimmut allannguutit arlallit Kalaallit Nunaannut atuutilernissaannik peqqussutissat siunnersuut"-mi inatsisut oqaasertaanni aapparisaq meeraanik meeravissiartaarnermut tunngasut eqqortumik aamma nassuiaarneqarsimapput (§1, nr. 10).

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Martha Abelsen